

HLAVNÍ TÉMA

ÚVAHA O HRANICI MEZI STŘÍDAVOU A VÝLUČNOU PÉČÍ O NEZLETILÉ DÍTĚ

Mezi střídavou péčí a výlučnou péčí jednoho z rodičů se často rozhoduje ve složitých a dlouhých sporech mezi rodiči, kteří bojují dle svého tvrzení za své právo. V tomto článku jsem se zamyslela nad některými důvody, které k tomu rodiče mohou vést, a zda není na místě se podívat na tuto problematiku i z jiného úhlu pohledu.

Občanský zákoník stanoví, že soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů, nebo do střídavé péče, nebo do společné péče obou rodičů, případně do péče jiné osoby než rodiče. Pokud ponecháme stranou možnost svěřeni dítěte třetí osobě, jsou tedy rozlišovány tři základní typy péče: výlučná, střídavá a společná.

Za nejlepší řešení považuji, i v souladu s judikaturou Ústavního soudu, péči společnou. Jedná se o režim podrobněji neupravený, založený na tom, že rodiče jsou schopni se na záležitostech nezletilého dítěte dohodnout. Touto formou péče jsem se zabývala ve svém článku [Společná péče o nezletilé dítě](#). Rodiče se tedy mohou ohledně dítěte volně domlouvat dle aktuální potřeby, případně mohou sjednané nastavení upravit i formou mimosoudní dohody. Tato může být proti dohodě schvalované soudem velmi podrobná a zahrnovat i ujednání, která by soud neschválil z důvodu jejich nevykonatelnosti. Rovněž je mnohem snazší ji při změně okolností změnit, neboť není třeba schválení soudu.

Tato forma péče je poměrně rozšířená ve své faktické podobě u nesezdaných párů, které se rozejdou a zvládnou nastavit poměry svého dítěte mezi sebou bez zásahu soudu. Jako způsob řešení porozvodového uspořádání je však společná péče méně obvyklá, a to z různých důvodů. Řada párů není schopna dohody ohledně dítěte vůbec dosáhnout a potřebují autoritativní rozhodnutí soudu. Jiné páry sice jsou schopny dohody dosáhnout a poměry dítěte nastavit jasnými pravidly, avšak nedůvěřují mimosoudní dohodě. V některých případech je pak potřebná

vykonatelnost konkrétního ujednání (obvykle ujednání o výši výživného). Přestože se tedy dle mých zkušeností počet soudem schválených dohod o společné péči stále zvyšuje, jedná se o ideál, který nelze vždy použít, a je tedy nutno se zabývat i modely, které zahrnují autoritativní zásah soudu.

Pokud tedy vyloučíme společnou péči, zbývá rodičům a případně soudu výběr mezi výlučnou péčí jednoho z rodičů a střídavou péčí obou rodičů. V této souvislosti jsem si již mnohokrát kladla otázku, kde leží hranice mezi střídavou a výlučnou péčí. Zejména pak za situace, kdy je již nyní obvyklé stanovení širokého styku pro rodiče, který dítě nemá v péči, a dítě tak tráví např. 60 % času s pečujícím rodičem a s druhým 40 % času. Pro úplnost bych chtěla říci, že následující úvaha se týká případů, kdy připadá v úvahu střídavá péče. Tedy pokud oba rodiče mají zájem o dítě pečovat, nežijí daleko od sebe, dítě by mělo pouze jednu školu a neexistuje jiná zásadní překážka střídavé péče.

Mezi odborníky není jednotný názor na otázku, zda střídavá péče musí vždy znamenat, že dítě tráví 50 % času s každým z rodičů. Část odborníků se přiklání k závěru, že právě rovnoměrnost času je pojmovým znakem střídavé péče a v případě rozdílného času se nejedná o střídavou péči, ale výlučnou se širokým stykem.

Přiklám si k závěru opačnému, tedy že střídavá péče může být i nerovnoměrná. Předně mám za to, že zákon definici střídavé péče neobsahuje a podmínka rovnoměrnosti v něm není obsažena. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu toto omezení stanovit, mohl ho do znění zákona zahrnout. Rovněž se přitom opírám i o rozhodnutí Ústavního soudu. Tento se v minulosti zabýval případem, kdy došlo k rozhodnutí o tzv. nerovnoměrné střídavé péči a kdy odvolací soud svým výrokem rozhodl o střídavé výchově obou rodičů v poměru dva týdny u matky a týden u otce.

Číst více na www.pravniprostor.cz
JUDr. Jana Tomešová | advokátka, Advokáti Písek

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Lepší ochrana zaměstnanců díky změně směrnice

Spory o dědické právo

Právo na spravedlivý proces, právo na spravedlivý rozsudek

Sankční náhrada škody

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR STAVEBNICTVÍ

ZJISTĚTE VÍCE

STRUČNĚ

LÉČEBNÉ KONOPÍ Z POHLEDU LÉKÁRENSKÉ PRAXE

Alternativní medicína vzbuzuje napříč společností stále větší pozornost. Pacienti v ní často hledají východiska, která jim klasická léčba nepřináší. Mezi alternativní medicínu lze zařadit také užívání přípravků s konopím pro léčebné použití.

[celý článek](#)

PRINCIPY SVĚŘENSTVÍ ZATÍM V PLENKÁCH

Premiér Andrej Babiš vložil Agrofert do dvou svěřenských fondů AB Private Trust I a II. Ponechal si však rozhodovací pravomoc nad správcí a nad vloženým majetkem. Stal se také jedinou osobou, která z něj může mít prospěch. Jedná se tedy vůbec o svěřenství? Medializace Babišova konfliktu zájmů zdůraznila, že český právní systém se teprve učí primární zásady svěřenských fondů.

[celý článek](#)

ROK S GDPR A POHLED DO BUDOUCNA

V posledním květnovém víkendu nenápadně uplynul rok od okamžiku, kdy v České republice a celé Evropské unii vstoupilo v účinnost obecné nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR. Podívejme se, co nám poslední rok v tomto ohledu přinesl, a na závěr se zamyslíme, kam se bude vývoj ubírat dál.

[celý článek](#)

NÁLEŽITOSTI VÝPOVĚDI Z NÁJMU BYTU A ZMĚNA ZÁVĚTI V PODOBĚ ŠKRTŮ

Po pěti letech účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), začíná Nejvyšší soud pravidelně zaujímat své výkladové postoje k nové civilní legislativě. Předmětem tohoto zamýšlení je kritická analýza dvou zdanlivě nesouvisejících rozhodnutí tuzemské nejvyšší soudní instance. Zároveň se jedná o dva právně relevantní případy, které snad mohou někomu zpříjemnit proslulé letní dny.

Lze podle Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) změnit část závěti přeškrtním a následným přepsáním? Zůstavitelka v září roku 2004 sepsala holografní závěť. Později (nezjištěného data) se rozhodla projev své poslední vůle částečně změnit, konkrétně v části týkající se určení dědice peněžních prostředků uložených na vkladní knížce. Tuto svou změněnou vůli

projevila tak, že část textu původní závěti přeškrtnula a přepsala, a to tak, že dědicem předmětných peněz se měla stát zčásti Česká katolická charita a zčásti Římskokatolická farnost – probošství Mělník.

Formální a obsahové náležitosti závěti jsou odjakživa vykládány přísně – mj. platí, že podpis jejího pořizovatele má být umístěn na jejím konci. NS ve shora předestřené případě dokonce dovodil, že podepsána (a případně též datována) musí být rovněž jakákoli změna závěti, a to i tehdy, je-li taková změna provedena formou „škrtnů a vpisků“.

Existují-li pochybnosti o tom, zda uvedené škrty a vpisky byly provedeny samotným zůstavitelem, či třetí osobou, lze se s uvedeným právním názorem bez dalšího ztotožnit. V daném případě však nebylo

pochyb o tom, že změnu v povolání za dědice provedla sama zůstavitelka. Za těchto okolností považuji závěry 21. senátu za polemické, zvláště v kontextu o.z., jenž se hlásí k vysokému respektu k vůli zůstavitele (§ 1494 odst. 2 o.z.). Nemohu se ubránit dojmu, že in concreto došlo k neobhajitelné preferenci formalistického výkladu před výkladem v souladu se základními zásadami dědického práva, konkrétně zásadou favor testamenti (srov. § 2 odst. 1 ve spojení s § 3030 o.z.).

Podle NS se v případě škrtnů a vpisků jedná o stejnou situaci, jako kdyby po pořízení platné závěti sepsal zůstavitel zcela novou závěť na jiné listině, tuto však nepodepsal a nedatoval. Podle mého se však o totožnou situaci nejedná...

Číst více na www.pravniportal.cz

Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

JUDIKATURA

DOBROVOLNOST PLNĚNÍ V EXEKUCI

I. senát Ústavního soudu (soudkyně zpravodajka Milada Tomková) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil výroky usnesení Okresního soudu v Přerově a příkazu k úhradě nákladů exekuce vydaného soudním exekutorem, kterými bylo stěžovateli přikázáno uhradit náklady exekuce v plné výši. Ústavní soud dospěl k závěru, že těmito výroky bylo porušeno základní právo stěžovatele vlastnit majetek (čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a základní právo na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny).

Stěžovatel měl jako povinný na základě ústavní stížnosti napadených nákladových výroků uhradit náklady exekuce přesahující 260 tisíc korun i přesto, že exekvovanou jistinu ve výši 1 495 000 korun a zálohu na snížené náklady exekuce ve výši 138 430 korun předtím na výzvu exekutora dobrovolně zaplatil. Stěžovatel proti příkazu k úhradě exekuce podal námitky, návrh na odklad exekuce a návrh na zastavení exekuce.

Podstatou posuzované ústavní stížnosti je rozpor mezi výkladem ustanovení § 46 odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) v části směřující k podmínkám snížení nákladů exekuce. Stěžovatel je přesvědčen, že plnil, a má tedy nárok na snížení nákladů exekuce [tedy výhoda předvídaná § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, která spočívá ve snížení nákladů exekuce na polovinu]. Účastníci řízení (soudní exekutor a okresní soud) naopak zastávají názor, že pokud stěžovatel podal návrhy na odklad exekuce a návrh na zastavení exekuce, nejedná se o dobrovolné plnění a oprávněné nemohlo být plnění postoupeno.

Důsledkem postupu účastníků řízení, tj. soudního exekutora a okresního soudu je, že stěžovatel je sankcionován za využití opravných prostředků daných zákonem. A to i s ohledem na to, že by případnou sankcí byla „pouze“ povinnost nést náklady exekučního řízení v plné výši. Z Listiny, jakož ani z dalších právních předpisů nejvyšší právní síly nevyplývá povinnost státu takový benefit vytvořit.

[celý článek](#)

RES IUDICATA VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

Právní zásada, podle níž není třeba rozhodovat znovu, pokud byla již jednou věc rozhodnuta (latinsky „res iudicata“), se uplatní ve správním řízení pouze v omezeném rozsahu, jak vyplývá z nálezu Ústavního soudu z 30. ledna 2019, sp. zn. II. ÚS 752/18.

V projednávaném případě šlo o to, že katastrální úřad v minulosti zamítl návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí a o několik let později byl tento návrh (totožný) podán znovu, přičemž proti zamítnutí byla tentokrát podána žaloba. Ačkoliv po věcné stránce bylo možno žalobě vyhovět, právním problémem se v tomto řízení stala otázka, zda mohou soudy vůbec věcně přezkoumávat záležitost, o které katastrální úřad v podstatě už jednou pravomocně rozhodnul.

Podle § 48 odst. 2 správního řádu „přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou“. Podle odborné literatury se tak překážka věci rozhodnuté vztahuje pouze na pozitivní rozhodnutí (tj. takové, kterým bylo přiznáno určité právo) a nikoliv negativní (tj. zejm. nevyhovění žádosti). Správní řád tedy nebrání tomu, aby správní orgán po zamítnutí první žádosti rozhodl o nové žádosti téže osoby v téže věci znovu a třeba i jinak. Tak tomu bude obzvláště v situaci, kdy v mezidobí došlo ke změně podmínek. Na druhou stranu Ústavní soud připomíná, že někdy může jinému posouzení žádosti bránit princip právní jistoty a ochrana oprávněných zájmů třetích osob, což jsou principy, ke kterým správní orgán musí při svém rozhodování také přihlížet.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

DAVID UHLÍŘ

Jaké to je odejít z advokacie na Ústavní soud, jaké je role morálky v právnických profesích a jaké předpoklady by měl soudce pro výkon své profese splňovat? O tom všem se dozvíte v následujícím rozhovoru se soudcem Ústavního soudu ČR Davidem Uhlířem.

Ve funkci ústavního soudce působil od roku 2014. Co pro Vás bylo po příchodu na Ústavní soud nejtěžší?

Radši bych řekl, co bylo nejpříjemnější a nejradošnější. Možnost pracovat v inteligentním a vstřícném kolektivu, a to včetně asistentů a administrativy. Možnost soustředit se na právo a nezabývat se účtováním, administrativou kanceláře, daňovými přiznáními a dalším stem maličností, které by umožilo osla.

Ve své praxi jste toho „okusil“ poměrně dost. Mimo jiné jste se věnoval také advokacii. Jak se podle Vás liší vnímání spravedlnosti z pozice soudce a advokáta? Lze vůbec o „spravedlnosti“ u advokacie hovořit?

Advokát hledá spravedlnost pro svého klienta. Soudce hledá spravedlnost.

Jaké jsou podle Vás ve funkci Ústavního soudce výhody této Vaší profesní minulosti?

Dělal jsem obecnou agendu, trestní i civilní právo, korporace, insolvence. Takže jistá všestrannost. Na druhou stranu pokulhávám v teorii ústavního práva. Snažím se to dohnat a až (a jestli) to doženu, tak mi skončí funkční období. Jistý půvab je ve složení Ústavního soudu, můžeme se učit jeden od druhého. Asi mám oproti kolegům profesorům určitou výhodu

pokračování na straně 3

Poradenství a administrace veřejných zakázek a koncesí

- Komplexní služby v oblasti veřejných zakázek a koncesí
- Zajištění administrace a poradenství ve veřejných zakázkách

www.otidea.cz

OTIDEA
EXPERTI - PRAKTIČI - LIDE

E-mail: info@otidea.cz

Tel.: 295 565 120

VYHLÁŠKA O HLÁŠENÍ BEZPEČNOSTNÍCH A PROVOZNÍCH RIZIK V OBLASTI PLATEBNÍHO STYKU

Dne 27. 6. 2019 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 150/2019 Sb. vyhláška o hlášení bezpečnostních a provozních rizik v oblasti platebního styku.

Česká národní banka jí ve smyslu zákona o platebním styku stanoví rozsah, formu, lhůty a způsob poskytování informací osobami oprávněnými poskytovat platební služby o bezpečnostních a provozních rizicích, kterým jsou v souvislosti s poskytováním platebních služeb vystaveny.

Důvodová zpráva vysvětluje, že vyhláška byla připravena v návaznosti na transpozici evropské směrnice 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu (označována též jako směrnice PSD2) do českého právního řádu prostřednictvím zákona o platebním styku. Vyhláškou prezentovanou novou právní úpravou má být zabezpečen sběr dat k zajištění úkolů České národní banky v oblasti dohledu nad plněním povinností v oblasti bezpečnosti při poskytování platebních služeb. Stanoví se pravidelná informační povinnost vůči České národní bance formou hlášení informací o bezpečnostních a provozních rizicích, kterým je osoba oprávněná poskytovat platební služby v souvislosti s poskytováním platebních služeb vystavena, a o opatřeních, jež byla přijata k jejich zmírnění. Jedná se o nový typ hlášení, který zavedla směrnice PSD2 za účelem zvýšení bezpečnosti při poskytování platebních služeb.

Své účinnosti vyhláška nabyla dnem 1. 7. 2019.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

SMĚRNICE ZAVÁDĚJÍCÍ NÁHRADNÍ CESTOVNÍ DOKLAD EU

Dne 20. 6. 2019 byla v Úředním věstníku EU, řada L, č. 163, str. 1 a násl., publikována směrnice Rady (EU) 2019/997, kterou se zavádí náhradní cestovní doklad EU a zrušuje rozhodnutí 96/409 SZBP.

Směrnice má stanovit pravidla týkající se podmínek a postupu získání náhradního cestovního dokladu EU nezastoupenými občany ve třetích zemích a zavést jednotnou úpravu tohoto dokladu. Nezastoupeným občanem je v intencích směrnice kterýkoli občan, který má státní příslušnost členského státu, jenž nemá ve třetí zemi zastoupení, náhradním cestovním dokladem pak cestovní doklad, který vydá členský stát nezastoupenému občanovi ve třetí zemi pro jedinou cestu do členského státu státní příslušnosti nebo do členského státu bydliště dotčeného občana na základě jeho žádosti nebo ve výjimečných případech do jiného místa určení.

V platnost směrnice vstupuje dnem 10. 7. 2019, členské státy pak mají přijmout a zveřejnit právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 24 měsíců od přijetí doplňkových technických specifikací uvedených v článku 9 směrnice. Použití tyto předpisy následně mají uplynutím 36 měsíců ode dne přijetí doplňkových technických specifikací uvedených ve zmíněném článku 9.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

PREZIDENT PODEPSAL TŘI NOVÉ ZÁKONY

Prezident republiky dne 18. 6. 2019 podepsal tři nové zákony.

Prvním z nich je novela zákona o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění, přesněji zákon, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Dalším z podepsaných zákonů pak je novela zákona o nemocenském pojištění, respektive zákon, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 259/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Do třetice pak jde o novelu zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, tedy o zákon, kterým se mění zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Legislativní proces všech těchto zákonů tak byl dovršen, jejich brzké publikaci ve Sbírce zákonů by už nemělo nic bránit.

[celý článek](#)

ČLÁNEK

OBCE MAJÍ ŠIROKOU MOŽNOST NAPADAT ÚZEMNÍ PLÁNY SOUSEDNÍCH OBCÍ

Nejvyšší správní soud (NSS) rozhodl, že obce, ale i fyzické osoby a spolky, mají širokou možnost napadat územní plány sousedních obcí a jejich změny návrhem na přezkoumání opatření obecné povahy podle § 101a a násl. soudního řádu správního.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

NEZÁVISLOST SOUDŮ — KDO A PROČ JI MÁ BRÁNIT, ANEB KDO JSOU TI ÚTOČNÍCI

Na začátku letošního roku jsem byl poněkud rozptýlen hájením nezávislosti Nejvyššího správního soudu. Tato událost poskytla řadu příkladů k zamyšlení o nezávislosti soudů, kdo ji má bránit a kdo jsou ti útočníci?

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRÁVNÍ PROSTOR – elektronický časopis nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP, a redakce právního portálu Právní prostor.cz, jehož provozovatelem je společnost ATLAS consulting spol. s r.o., člen skupiny ATLAS GROUP; www.atlasconsulting.cz, Klientske.centrum@atlasgroup.cz, Výstavní 292/13, Ostrava-Moravská Ostrava, 702 00, tel.: 596 613 333. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: Ing. Václav Chládek, šéfredaktor, tel.: 603 826 782, chladek@pravniprostor.cz, Ing. Markéta Švrčková, marketingová manažerka, tel.: 603 222 353, svrcokova@pravniprostor.cz © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o. člen skupiny ATLAS GROUP je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto elektronickém časopisu. Přihlášení nebo odhlášení elektronického časopisu na Klientske.centrum@atlasgroup.cz

ROZHOVOR

... v tom, že lépe chápu, co je za některými spory skryto, co není ve spise napsáno a při jednání nebylo vysloveno.

Kdybyste měl stručně shrnout současný stav justice tak, jak ho vnímáte z pozice soudce – lišil by se od toho, jak jste náš justiční systém vnímal třeba právě před čtyřmi lety, kdy jste na Ústavní soud teprve nastupoval?

Líbí se mi mladí soudci i státní zástupci, kteří nastupují do své profese. Ti z nich, které znám, jsou profesně dobře připravení a jsou odhodlaní svoji práci dělat poctivě a dobře. Mají určitou stavovskou hrdost. Na druhou stranu jsem se stal o dost shovívavějším k chybám soudců. Jako advokát jsem je nesnášel, dnes vím, že každá lidská činnost se vyznačuje jistou mírou omylu a to je třeba respektovat. Pokud se ta chyba nepromítne dramaticky do lidského osudu nebo nesvědčí o lajdáctví.

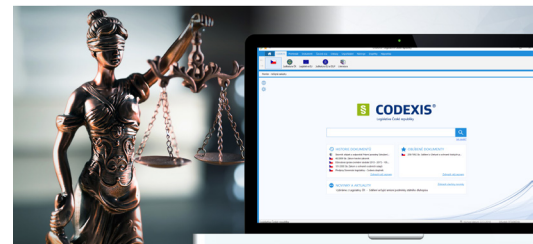
Začátkem roku se otevřela otázka nezávislosti soudců a justice jako takové. Jaké základní morální a etické hodnoty by podle Vás měl soudce splňovat?

Měl by naplno chápat odpovědnost své funkce. Měl by se učit ze svých chyb a neopakovat chyby jiných. Měl by mít schopnost empatie. Měl by být pracovitý a vzdorovat profesnímu vyhoření. Jak to tak říkám, napadá mě, že by měl mít taky jednu vlastnost každého dobrého profesionála, ať je to lékař nebo instalatér, a to nespokojenost se špatně vykonanou vlastní prací, protože ta práce o něm vypovídá. O nezávislost justice strach nemám, ta letošní debata naopak jasně ukázala, že justice je sebevědomá a stojí si za svým. Obavu mám z toho, že si jako národ dokážeme zvolit do svého čela lidi, kteří považují nezávislou justici za překážku svému usilování o moc a majetek.

[celý rozhovor](#)

Hana Treutlerová | redaktorka

 CODEXIS[®]

KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

[ZJISTIT VÍCE](#)

 PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

[ZAREGISTROVAT SE](#)